Nr. 12. **Anulu XXXI**

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 23|11 Februariu 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tas'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Gazet'a jalesce?

Pe cine? Pe „Bezirker ii“ loi Bach si ai lui Schmerling. Asia ve spune dómn'a „Unio“, éra dvóstra se'i credeti, pentruca numai ea spune adeverulu cá un'a ce este oficiósa.

Asia este, amu redicatu vocea nóstra in favórea functionariloru destituiti, inse candu si pentru care functionari?

Amu redicatu vocea numai atunci, candu am vedintu, ca la destituire se adauge si sarcasmula celu mai amaru asupra unoruómeni nascuti in patri'a nóstra, éra nu straini, asupra acelora ómeni, carii nu pórta nici unu feliu de vina, cumca partitele politice din monarchi'a intréga luptandose intre sine, candu ese un'a, candu cesalalta pe deasupra.

Amu luatu partea numai acelora functionari, despre a caroru destituire nedrépta amu fostu convinsi moralicesce. Cu acceasi ocasiune amu descoperitu dorinti'a nóstra de a vedé departata dela noi politic'a resbunarei, pentruca ne a investitu istori'a tuturoru popóraloru, cumca resbunarea produce alta resbunare, actiunea reactiune.

Sustienendu caus'a functionariloru buni si lucrandu totuodata in spiritu umanitariu, amu lucratu inse in contra interesului nostru cá ómeni ce tienemu si noi de o partita politica. Cá ómeni de partita trebuemu se dorimu dupa regulele machiavelistice destituirea tuturoru functionariloru cati au servitu dela 1849 pana la 1867, si sciti pentruce? Pentruca potemu fi siguri, cumca cu catu s'aru fi destituitu mai multi, cu atatu partit'a de care tienemu s'aru fi consolidatu mai multu.

Pricepe acum domn'a „Unio“, ca nu avemu nici o causa de a jali pe Bezirkeri? Din contra, avemu se dorimu din sufletu, cá partit'a dela putere se comita in acésta direptiune o nebunía catu se póte mai mare. Cumca noi amu precugetatu acestea luoruri, martorieésca responsurile nóstre date in scrisu in Iuliu si Augustu an. trecutu la intrebarile ce ni s'au facutu; de acea desideramu pe primitorii acelorasi, cá déca le mai pastréza, se le tramitia dreptu la „Unio“, pentrucá se védia si din acelea, cumca necum se jalimu ceva, dara din contra avemu cause de ajunsu cá se ne bucuramu de totu ce se intempla impregiuru de noi.

Se jalimu pe Bezirkeri? Apoi ca personalulu tablei regesci din Transilvani'a inca sta mai totu din Bezirkeri impreuna cu br. C. Apor presiedintele acelei, pentruca si elu a servitu barbatesce sub nemti. Eu cerosti de mai tramiteti si alti Bezirkeri de si dv. in pensiune; se vedti ce feliu de floru vomu purta pe cilindrulu nostru celu francescu, séu pe cascial'a cea nemtiésca. Cercati roguve cu o óra mai nainte.

Ce parodía a vietiei ómenesci! In momentulu candu „Unio“ ne plesnesce in facia pe Bezirkeri, altii o chiama pe ea cu numele de Pecsovita. Secuimea intréga e impartita in dóua tabere mari, un'a numita Pecsovite (adica austriaci) si alt'a cunoscuta sub numirile de comunisti, anarchisti, republicani rosii (adica Kossuthiani. „M. Polgár“ Nr. 20) Kossuthianii nu voiescu se aflo nici unu feliu de diferintia intre acestia de astadi, afara numai ce si lui Bach avea uniforme gulerate, si lui Schmerling fracuri, éra acestia de acum se imbraca in gaetane (sinóre), canece, tiortiori, unsori au si pinteni, déca le ajunge banii.

Ci se incetamu cu tonulu sarcasticu alu unei aristocrate crescute in resfaciulu vietiei dedatu numai a porunci si nicidodata a se supune. Se vorbimu unu cuventu fórte seriosu. Dupa noi functionarii nu sunt domni, prin urmare n'au trebuintia nici de statea titule aristocratice restaurate din nou. Functionarii sunt servitori, inse servitori si statului si si poporului in totalitatea sa. In acésta calitate si déca 'si implinescu obligamentele lorn in cugetu curatu si nu sunt tirani cum amu dice de acasa, ci sunt drepti si omani, sub ori si ce sistema au dreptu deplinu la stim'a si recunoscintia publica sub oricare conjunctura politica. —

Brasiovu 21 Febr. Scirile primite din mediulocelu Transilvaniei ne asecura, ca zapad'a se afla in o cantitate statu de mare, in catu si drumulu de tiéra numai cu anevoia se póte conósce si pasá. Betranii abia tienu minte se fi mai cadiutu vreodata statu néua cá in estu anu. — Dela Sibiiu ne spunu atatu calatorii catu si diurnalele locale, ca in 4 Febr. v. a tunatu si fulgeratu asupra orasiului si fulgerulu a casunatu si ceva daunа vatemandu aparatele telegrafice din turnu si din curtea svatului, ma si unele parti din firulu telegraficu le topi puteree fulgerului.

— Zernescii dupa staruintie indelungate si rennoite au primitu concesiune mai insalta de a tiené in 30, 31 Maiu si 20, 21 Nov. tergu de tiéra impreunatu cu tergu de vite premergatoriu. — Abia acum se dede voia satenilorn din Zernesci si Tohane a-si rennoí comunicarea cu vitele cornute, care erá oprita pana acum din causa bólei de vite, ceea ce facú se simtimu si noi ací o lipsa mare de concurintia mai vertosu in vendiarea lemneloru.

— Faimele sosite si respandite dela Bucuresci, ca in 11 Febr. se proclama Domnitoriulu Carolu I. de rege alu Daciei, e numai o scornitura facuta dóra in batasia de joca, fiinduca calatorii demni de tóta credinti'a ne asecura, ca si serbarea dilei aceleia aniversarie a destronarei fostului principe s'a strapusu pe diu'a suirii pe tronu a principelui modernu in Maiu. —

— „K. K.“ are sciri dela Pest'a, ca diet'a se va redunà pe la 26. Póte ca se va lua inainte cau'a nationalitatiloru pana a nu fi combatanti multi de facia si inca dupa proiectulu celu vechiu, ca la altulu nu se invoiescu. —

Sinodulu romano-catoliciloru din Transilvani'a.

Desbaterile care au decursu in sinodulu r. catoliciloru si anume aprigele diferintie de opinioni escate intre membrii bisericesci si intre cei mirenesci si acelui sinodu asupra catorva cestiuni vitali au alarmatu pe o parte mare a presei ungurene si transilvane intr'unu modu tocma pre atata de neasteptatu, pre catu au fostu neasteptate proiectulu de statutu propusu de episcopulu diecesanu. Din acésta si din alte cause tóte confesiunile relegióse din tiéra au inceputu a se interesa de resultatele acelui sinodu. Absolutismulu introdusu in bisericа r. catolica n'a prea suferitu nici macar sinóde curatu preotiesci, cu atatu mai pucinu sinóde séu adunari amestecate din clerici si din mireni, macarca precum prea bine demostrase „Sionulu romanescu“, acestu feliu de sinóde amestecate nu numai ca nu au fostu oprite, ci tocma concese si in bisericа apusésa. Romano-catolicii avé datin'a de a tiené conferintie amestecate bisericesci cu ocasiunea tenerei dietelorn transilvane. Un'a mai memorabila din acelea a fostu in an. 1833. (Vedio publicata in „M. Polgár“ din a. c.).

Caus'a principala a conflictului escatu estimpu intre episcopatu si mireni a fostu, ca episcopatulu dechiará curatu si neteda, cumca in bisericа apusésa archierenlu este totu, este domnu, despotiu in tóte trebile si bisericesci si mirenesci fara nici o esceptiune, éra mireniloru le este ertatu a-si deschide gur'a spre a-si descoperí opiniunile, care déca voru fi aflate de corespundietóre interesceloru bisericesci, voru fi acceptate, éra de nu, voru fi respinse si statu e totu. Se nu uitamu a mai memora, ca mireniloru le mai este ertatu a face ori cate biserice si scóle, a varsa sume oricatu de mari la fondurile bisericesci, fia macar si tesaurulu tierei intregi, numai apoi mirenii se nu dispuna in administrationea loru interna.

Se pare ca catolicii meghiari din Clusiu aflasera de timpuriu despre planurile si proiectele venerabilelui clern apusénu, pentruca si condusi de esc. sa bar. Ludovicu Josika mersesera gat'a cu unu contra proiectu. Asia deci se si póte esplica usioru, pentruce conflictulu a si spartu indata in prim'a siedintia intr'unu modu fórte batatoriu la ochi.

Nu e treb'a nóstra si nu suntemu competenti a ne da opiniunea asupra acestui conflictu alu catoliciloru; dupace inse intre diferitele contesioni ale tierei eosista multe puncte de contactu, se cuvine cá incai se inregistramu in acésta cestiune unele opiniuni.

Éca ce dice „Hazánk“ (Patri'a nóstra) in Nr. 30. „Din conferenti'a catolica dela Alb'a Iulia ne vinu scirile cele mai neplacute. Episcopulu Fogarassi isi face de capu. Elu este mai papistasiu decatu Pap'a. Éra cu acésta s'a dusu multu in acestu timpu alu encicilicei si alu silabusului (afurisanii si opreli de carti). Episcopulu publica o programa, cu catea vrea se puna antonomi'a si tóte sub jurisdictiunea episcopésca etc.

Accessi fói'a in Nr. 31 dice, ca la spatele episcopiloru apuseni stau alte elemente, adica calugarii remasi din intunerculu secoliloru trecuti, acei ómeni carii scio se insufle numai frica si ura; acei aparatori fanatici si credintiei desierte si ai credintiei órbe. Partit'a calugaresca este vrasmasi'a cea mai cerbicósa a catolicismului luminatu, practicu si naintatoriu cu spiritulu timpului. Calugarimea compromite pe catolici din pasiu in pasiu, li se lungesce in calea propasirei, se jóca cá cu nesce papusie cu ómenii cei simpli si usioru credietori. Calugarii ultramontani n'au scopuri patriotice, sunt vrasmasi si culturei, nu se insufletiescu decatu numai pentru restaurarea intunecimei din vécurile trecute. Acesti ultramontani cu intru nimicu a sacrifica tocma si statulu pentru scopurile domnici lorn etc. etc., dice diurnalulu atangei.

Dupa acestea „Hazánk“ clasifica pe catolicii din monarchi'a in patru partite si adica: 1. Ultramontanii negrii cu concordatulu in mana si cu scopulu necatitu de a-si pastra domni'a lumésca. De acésta se tienu cativa archiepiscopi si episcopi, cativa prepositi si canonici, unu nu mern considerabile de capelani si seminaristi esiti in lume dela an. 1850 pana la 1866. Organulu de publicitate maghiaru pentru acestia este „Idők Tanuja“. 2. Catolicii aristocrati mari, conservativi representati prin „Hirnök“, carii se lupta pe viatia pe mórte pentru tóte privilegiele vechi ale catoliciloru ungareni urendu reformele. 3. Catolicii liberali, condusi de br. Ios. Eötvös, representati prin „Füzgetlen lapok“. Partit'a acestor'a s'ar mai imulti, déca ei aru avé o programa respicata mai bine. 4. Catolicii de colórea estrema representati prin fói'a „Századunk“ etc. etc. —

Pentrucá cineva se pricépa acestea miscari relegióse si se invetie din ele, trebue se fia adapatu bine atatu in istori'a bisericésca, catu si in dreptulu canonicu, se cunósca totuodata si lupt'a cea infricosiata a spiritelorn care decurge in secoliulu nostru asu-

pra relegiunei positive si asupra sciintiei. Dóua cuvente: Credinti'a si sciinti'a tienu pe ómenimea européna in fermentatiune continuata, de care nu te mai poti trage la o parte. Ceea ce vedemu ca decurge astadi in Transilvani'a, pe airea s'a inceputu si se continua de multu. B.

Alb'a Iulia (Sinodu.) In 13 puna in 15 insinte si dupa amédi s'a tienutu conferintí'a plenaria, in care s'a desbatutu programulu articulatu de comisiunea ecsmisa, care iose suferi modificari in tóte scele paragrafe, care tiermu ri-a dreptulu episcopalului avutu pana acum. Anumitu Esc. Sa presied episcopu propuse indata, cá in fruntea statutului se se puna unu preambulu, care preserva orce scortare din dreptulu avutu, si pre care'lu sugustá articulii comisiunei. Preambululu cuprindea acestu intielesu: „Tóte drepturile episcopesci r. e., cari se basédza pe legile patriei si ale bisericei nu se vatama prin articulii urmatorului statutu. Una discusiune infocata se aprinse asupra acestui titulu si opositiunea nu se potú invinge, pana candu presidiulu nu i puse capetu confugindu la votisare. Maioritatea era iose in partea statutui bisericescu si statulu civilu remase in minoritate. Asia se modificara si toti paragrafii din operatulu comisionei, cari scurtá din drepturile esercitate de episcopu si statulu bisericescu pana acum. Desbaterile tienura dóua dile si numai in 15 se incheiá protocolulu punendose capetu conferintii. Intr'acesa minoritatea mirenilor insinuase si opiniune separata, pe longa deciderile maioritatii; si asia statutulu conferintiei va fi insocitu si de votulu minoritatii, si de opiniunea separata a archiereului, dupa cum se insinuara acestea la protocolulu conferintii statului. Pana candu vomu pune man'a pe unu statutu si pe votulu separatu alu minoritatii se mai scimu, cá desbaterile au fostu catu se póte de scomotóse, incatu archiereulu amaritu de tractarea ces nesperata se pronunciá cu dorere, ca mai deunadi episcopii catolici avura onóre de une respectare mai bina pe la turci in Constantinopole sel. —

Personalulu ce fù facia la conferintia constá din urmatorii demnitari rom. catolici: Capitululu: Ioane Raduly, Moise Kesserü, Stefanu Andrásy, Adam Hubásek, Iosifu Ferenczi, Fr. Barts, Ludoviou Bodnár, Franc. Löohárt, Ign. Kovácz jun, Ioane Ludwig, Ign. Vajda, Ignatiu Kovácz sen., Ios. Csato, Ludoviou Lajos. Protopopii: Andr. Szóke, Eduardu Möller, Aloisiu Selamon, Franc. Hoppé, Carlu Veszely, Ant. Mártonffy, Stef. György, Emer. Sánthe. Asesorii Santolui Scaunu: Ant. Kolosi, Ant. Beke, Ignatiu Kardos, Franc. Kovácz, Stefanu Finta, Ioane Gábor, Ign. Ninger. Profesori liceali: Alex. Balog, Carolu Éltes, Biró Béla, Jakó, Imecs. Deputati gimn. si directori: Ign. Pittner, Carolu Szabo, Lazaru Bora, Alex Éltes, Roszkovzni Alex., Ios. Gencsi jun, Andr. Simon, Em. Nagy, Lad. Márton. Alti demnitari: Gustavu Grois, br. Ioane Bornemieza, Bogdan Iacobu, L. Gál, Ioane Sándor, Alex. Horváth, Lud. Czeh, conte Franc. Béldi, Mihaiu Mikó, conte Greg. Béldi, Ioane Karácson, Carolu Dánffy, conte Com. Bethlen, br. L. Jozsika, br. Lad. Nopcsa, Gabr. Tolnay, Carolu Bolintli, M. Bodó, Em. Betegh, Franc. Horváth, Petru Dézsei. Dr. G. Pulbig, Aloiu. Bodó, Albert Mihály, Franc. Vas, P. Benkö, Aloiu. Apostol, Andr. Simon sen., Stef. Rátz, Ant. Kis, Moise Góla, Alb. Benedicti, Lázár Ugron, I. Pap, D. Frendt, Dr. Ad. Kein, br. Ioane Apor, Ign. Szentiványi, Lad. Berzenczey, Dr. Ios. Donogányi, Dr. Ferd. Otrobán, Eur. Fisaly, Stef. Torma, Kremer, Horváth Jánes, Ferenczi M., I. Kovácz, Colomanu Boier, Ferd. Groisz, Elek Simon, Dom. Bisszini, Joachim Pánczél, Albert Steiner, cari prefecti de comitate cari consiliari, preoti si mireni la 100 insi. Mai adaugemu sici, ca episcopatulu si preotimea a oferitu representantí'a de diumetate la mireni si de diumetate si-o pastrara pentru statulu preotiescu; inse mirenii vrura s'si estórce autonomia deplina statu la administrarea fondurilorn, catu si la conducerea scóleloru voindu cá preotii se'si grigésca numai de misiunea relegiósa morale. —

Causele urbariali.

(Urmare.)

Intre cei ce comentau §-lu 16 in legatura cu alu 18 si intre cei ce comentara § lu 16 singuru, in mediuloculu certeloru portate cu infocare mai cu séma prin cei din urma, — acestora le aruncea ceilalti in facia, comca lége §-li amendoi la olalta numai cu acelu scopu, §-li amendoi la olalta numai cu acelu scopu, ca (dupace §-lu 18 le da dreptu colonilloru la rescomperarea singuraticeloru pamenturi alodiale aflatória in man'a loru numai la casulu acela, déca le a posiedutu dela 1-a Ian. 1819 incóce; asia déca se va aduce § 18 in legatura cu §-lu 16, stunci si curialistii numai la acelu casu si-ar' poté cumpera alodiatur'a aflatória pre man'a loru, déca acésta s'a aflatu si la 1-a Ian. 1819 in man'a loru — pre candu acésta conditiune grea, ce o dreptu o pretende patent'a in §-lu 18 dela fostii iobagi, dela slusbasi inse asiedisti pre pamentu alodiale nu o pretende nici §-lu 16 nici 18, ba nici óre care alta paragrafu, — de si in casulu, déca scopulu patentei eră, cá dreptulu de rescomperare, cu privire la alodiatori, pentru dilerii asiedisti pre locuri alodiali, se fia legatu de posesiunea din 1819, atuncia acésta conditiune negresita s'ar fi tiesutu in § lu 16 tocma asia, dupa cum s'a infiratu in acela celelalte conditiuni de rescomperare, si dupa cum suntu infirate acestea conditiuni in § 18 cu privinti'a rescumperarei singuraticeloru alodiatori aflatórie pre man'a iobsgiloru.

Le-a aruncatu in facia comca acelo, unde este vorba de a ingreuia curialistului rescomperarea óre carora locu alodiale, suntu gata de a intielege si pre curialistii asiedisti pre pamentu alodiale sub numire de iobagiu din §-lu 18 — pre candu acelo, unde este vorb'a dupa sectiunea a cincea din pat. urb. despre atari beneficii, din cari sunt de a se impartasi si iobagi, precum de exemplu dreptulu de pasiunaritu, de lemnaritu, paduritu s. a. tare se se feresca de a intielege sub numire de iobagiu si pre curialisti; si óre pentru ce? numai din causa simpla, ca ci altmintrelea ar' trebui se faca partasi si pre curialisti de atari beneficie, precum sunt acestea citarite pentru iobagi. Deci numai stunci suntu aplecati de a cuprinde sub numire de iobagiu (Unterthan) si pre curialisti, candu acésta aduce cu sine urmari dannóse pentru ceeti din urma; éra la de acei paragrafi, unde ar' fi folosutu asiedistiloru pre pamentu alodialu, — (numiti dileri ori curialisti) a se cuprinde si denei sub nume de iobagi, nici de catu nu voru cá sei numere si pre acestia intre iobagi.

Totu aceia, cari au comentatu §-lu 16 de sine statatoriu, spre dovedirea impregiurarii, ca §-lu 16 nu este de a se comentá in legatura cu § lu 18, s'au folositu si de acelu argumentu, in mediuloculu confesiuniloru in relatiunile urbariale din Ardélu, unde pana la 1854 nu s'a intemplatu nici o organisare a causeloru acestora, n'a fostu nici unu fundamentu securu, pre basea carnia se se póta otari: care pamentu este alodiatura si care colouicatura? Cu loare in consideratiune a acestei impregiurari patent'a din 21 Iunie 1854 a aflatu espedientulu la resolvirea acestoru intrebari numai intr'acea, ca a esprimatu, cumca la judecarea asupra naturei alodiale séu colonicale la pamentoriile ce servescu de obiectulu unui procesu intre domnu de pamentu si servienti, — se se considere 1-a Ian. 1819 cá o di epochale asia, catu totu pamentulu, care s'a folositu la asta di epochale prin domnulu de pamentu (fia fi fostu ori catu timpu mai nainte pre mene de slusbaria, si fia fi fostu acea mai nainte pamentu chiaru curatu colonicale) si-a perdutu natur'a colonicale avuta, si este de a se considerá de alodiale; avendu locu esceptiunea numai in casurile enumerate in §§-i 5 si 6 din patenta; pre candu de alta parte, totu pamentulu ce s'a aflatu in 1-a Ian. 1819 pre man'a slusbasiloru (chiaru se fi fóst'a catu de curata alodiatura mai nainte (ipso facto), este de a se considera de colonicatura, afara numai déca s'a curialisatu, dupa prescriptele Tripartitului, Partea I § 40.

De unde dara (cu privire si la acelu usu, dupa care iobagii nu la anulu nou s'au dedatu a si schimba sesiunile, fara se mutau la St. George) chiaru si pentru acesa nu póte se fia pentru curialistu posesiunea din 1-a Ian. 1819 — pana de conditionea rescumperarei alodiatorei aflatóre pre man'a lui, fiinduca de s'ar dovedi, cumca in 1-a 1819 a fostu elu asiediatu acolo, si cumca a posiedutu pamentoriile alodiale si la diu'a acésta epochale, (inca nu cá famulu conventiunatu, nici cá arendatoriu séu cá pemnu, si pre longa servitie usuate ori statorite prin contractu verbalo séu scripturistico, séu in locu de acestea pre tacse) atunci ar' avé dreptulu se le pretende pentru sine, nu cá alodiatore rescumperavere, ci cá locuri colonicale, ale caroru despagubiri cadu pe erariu.

Semi fia ertatu a mai enumerá din cele multe, inca numai vreo cateva dubietati, cari privescu totu la curialistii mentiunati in § lu 16 séu cu alte cuvinte — pre dilerii asiediati pre pamentu alodiale, — cari dubietati inse, pré multi nu le afla delatarate nici prin citatulu paragrafu, nici prin contestatulu intregei patente. — Asia de ecsemplu:

De comunu se scia, cumca sub revolutiune si mai tardiu, pre multi dileri (ale caroru locuri intra si estravilane domnulu de pamentu le a tienutu de alodiature, si care pamenturi in multe casuri au si fostu chiaru alodiature) in acea credintia, cumca cumandu legelatiunea servitiulu urbariale, densii n'ar mai fi obligati a servi, au negatu servitiile si din asta causa séu datu afara din locuintia séu brevi manu séu prin incorgerea vreunei deregatorii, — ér' pe altii i au monitatu deregatoriile politice, mai de multe ori, cá dupa ce suntu detori la servitiu, se'lu implinésca, séu se se invoiésca cu domnulu pamentului, ca-ci altmintrelea de a buna séma voru fi esposesionati si pamenturile alodiale le voru loá de sub man'a loru, ca-ci domnulu le pamentu nu póte suferi, cá alodiatur'a se io folosésca gratis.

In urm'a atarora admonitiuni (mai cu séma, dupace au vediutu, ca dels mai multi, cari n'au voitu a servi, li se'a posesiunea), multi dileri s'au impacatu cu domnulu de pamentu, respective cu economulu séu arendatoriulu aceluia.

De aceste invoieli s'au incheiatu in tiér'a nóstra cu atatu mai multe, ca-ci la atari casuri servitiile s'au micsioratu, ma este odata s'au redusu la o mesura neinsemnata; éra de alta parte deregatoriile administrative totu cepliosu dileriloru, cumca ci in casulu, candu densii ar' crede, cumca pamentulu celu posiedu nu este alodiale ci colonicale, va fi mai bine pentru densii, déca pana la otarirea prin lege (pana la ruptulu legii) voru pasi la o invoiéla interimala, pentruca se infiintia tribunale urbariale si acolo le va sta cellea deschisa se pórte procesu pentru dovedirea naturei colonicale a pamentului, si déca acestea tribunale ii voru afla intra dominium, le va fi mai usioru a castigá, decatu stunci, candu pentru negarea servitiloru ar' fi fostu scosi din mosii; apoi si pentru acesa, ca ne potenduse sci, cum voru judeca infiintiandele tribunale urbariale, intemplanduse cá sesionile se le dechiare de alodiale, — in acestu casu, (presupunendu cumca n'a fostu in curaulu timpului esposesionati), servitiile restante li se vor' immulti intr'atata, catu, candu le-ar' scóte candu-va dela denei cu esecutione pre cale sumarie, voru ajunge la sapa de lemnu si seracia de peritu; dar contra déca resiunea se ar' dechiará de colonicale, Domnii de pamentu voru avé totudeuna midilóce de ale resplati servitiile facute pre nedreptulu.

Dupa astfelu de admonitiuni si amenintiari de a fi arunoati in ulitie, multi dileri au venitu la cugetulu, ca dieu, ar' fi mai bine se se impaciuésca; éra despre invoiéli'a incheiata s'a compusu protocolu séu contractu, cumca cutare si cutare curialistu s'a impacatu provisoriu cu domnulu de pamentu, cumca pentru locurile alatóre pre man'a sa pana stunci, pana candu tribunalele urbariale, ce suntu a se infiintiá, nu voru judecá despre natur'a locului, va plati atata si atata tacse, séu va sierbi atatea dile cu palma séu vitele:

La atari nu li s'au intemplatu apoi nemica, la multi le-a amblatu si bine cu impaciuirea, ca-ci (dupace si asia pamentulu celoru mai multi, mai tardiu s'a declaratu de alodiale) déca si-au implinitu servitiile la timpulu seu, nu au remasu celu pucinu datori pana preste urechi din cele restantieloru, ci multoru le a remasu atata avere, incatu se fia in stare de a'si poté castiga pre calea rescumperarei proprietatea locuriloru afiatóre in posesiunea loru.

Din contra se afla multi de acei dileri (curialisti), cari crediendu afaturiloru de sociulu presetatu, si temendose de amenintiarile de a fi aruncati afara, pre candu s'au impaciuitu in intielesulu de susu, nescientí'a lui s'a folositu intru unu modu de condamnatu, in contra lui, asia catu in locu se se fi scrisu in conditiunile impacarei in intielesulu dupa cum acela s'a statoritu, — au scrisu in numele loru contracte curatu de arenda; chiaru de s'a impacatu in servitiu, acela s'a calcatu in contracte cu bani; si s'a mai inscrisu in acelasi, cumca stunci si

atunci, espirandu timpulu arendei, se oblége ca va re'ntórce pamenturile slodisle etc.

Bietulu dileriu in acea convingere, comca si-au asiediatu bine casa'a, déca a primitu paria despre contracte, a dou'o acasa si a pau'o pre mester grindu, séu — cá pre unu documentu pentru sene de insemnatate mare, l'a asiediatu cu femea s'a in lada sub inchieiétóre, necugetandu nici decatu, comca cu asta scrisóre si a adusu in casa o calamitate, carea nu preste multu va aduce necasu mare pe capulu lui. — Trecundu apoi timpulu prefipitu in contracte, fù provocatu, cá in intielesulu contractului de arenda se redé pamenturile slodisle afiatóre pre man'a lui. — Neascultandu la atari provocari, fù paritu cá arendasiu, alu carui contractu a espiratu, la tribunalulu ordinariu de ce nu voiesce a remite bunulu luatu in arenda, — si este fapta, ca s'a aflatu tribunale, cari considerandu aceste contracte numite arenda, de contracte de natur'a dreptului privatu curatu de arenda, ne luandu in consideratione esceptiunile dileriului ignorantu, de altmintrelea de multe ori si necapace de a se representá, a procesu cu atari dileri, tocma cá cu arendatori. — Vedi bine, bietii ómeni, candu pre asta cale fura arunceti din locuintiele loru au precepatu in fapta, ca ce felin a fostu acea scrisóre, ce s'a gasitu in numele si spre stricarea loru? inse atunci erá apoi tardiu. — Pentru atari casuri apoi s'a latitu pre unele locuri o astfeliu de ingrodire catra contractele scrise, catu pentru lumea intréga nu ar' mai fi trasu cruce pe supta nici una scrisó'e. — (Va urmá.)

UNGARI'A. Archiducele Rudolfu si archiducesa'a Gisela, fii Mai. Sale, au venitu in 15 la Bud'a.

— Afer'a gen. FML. c. Neipperg a cesinatu o adunantia a comitetului reuniunii honvediloru din Pest'a, in care s'a pertractatu casulu din Posoniu. N'au decisu inse nemica pana candu se va comunicá din partea reuniunii honvediloru dela Posoniu tóte starea lucrului. Va se dica, ca acum afara de comunicarile, ce se facu intre municipiu, au esitu la ordinea dilei si comunicarile intre reuniunile honvediloru. — Pe candu diurnalele inse pretindu satisfacere pentru vatemarea honvediloru se scrie, ca casulu cu duelulu imbiatu si acceptatu s'ar fi compusu cu bun'a, inse esteptamu scriri secure despre com? — Intr'acea tota in Posoniu se intemplá altu conflictu intre politi'a cetatiana si intre militi'a c. r., fiinduca in 11 escedentu unu soldatu cu concesiune (Urlauber Böhm) fù arestatu prin ajutoriulu patrolei orasiene. Soldatulu se opuse patrolei, pentruca densulu cá ostasiu imperatescu asculta numai de patrola militaria. Intr'acea la strigatulu soldatului sosi si patrol'a militaria dela cas'a de vigilia, care se incercá a loá pe soldatulu escedentu dela vigili'a orasiulu, unde se si affá arestatu, vrendu a'lu duce la vigilia militaria. Vigili'a orasiana se opuse pana candu corporalulu din frontea patrólei militare, dupa ce strigá de 3 ori „stal", comandá focu, inse numai o pusca se descarcá fara a fi facutu vreo stricare. Magistratulu indata tienú siedintia lu 12 pertractandu cu mare focu intemplarea acést'a si a facutu aratare la min r. ung., fara se fi datu afara pe arestatulu soldatu, care primí inca si pedépsa'a civila. Casuri tota delicate. —

— Casu'a impramutului de 60,000.000 fl. alu min. de fin. ung. a implutu de ingrigire pe respectivii, fiinduca cu tóte incordarile pana acum nu s'au pututu subscrie mai multu de 20,000.000 si se crede, ca va remané totu impramutulu colcatu pe perin'a fiasculai. —

AUSTRI'A INFER. Vien'a 16 Febr. Sub datulu acesta scrie diurnalulu „Der Osten", ca min. plenipotinte alu Romaniei Dim. Bratenu a avutu in 15 audientia la Maiestatea Sa imperatulu si se tiene fericitu de primirea ce a aflatu o. Totu „Osten" scrie, ca respandirile despre convenientia regimului Romaniei cu Rusi'a suntu palavre de ale reactiunii boieresci si corespondintele conósce si individulu, care a detornatu si schimonositu scirile din „Romanulu" si „Sentinela" dupa insarcinarea care a primit'o dela Bucuresci. „Osten" marturiesce, ca si loi i a venitu scirea despre bandele bulgare cu vreo dóue dile inainte de ce s'ar fi aflatu prin diurnale, inse relationile cele connoscute cu persóna ce i le tramise l'au convinsu despre acopulu si intentiunea unei astfeliu de mistificatiuni. Despre misiunea prino. Cantacuzino dice, ca ea privesce la delaturarea jurisdictiunii consulariе si ca elu n'ar fi venitu inssarcinatu cu acésta misiune, déca dlui Bratenu ar' fi succesu in Vien'a a scóte casu'a acésta mai curendu la capetaiu, fiinduca elu avea misiunea pentru tóte cabinetele. Ér' episcopulu Melchisedecu n'are misione politica, ci numai inssarcinare a studia organisatiunea, pe care odihnescu relationes bisericei nationali rusesci, catra patriarchatulu din Constantinopole. Scirea, ca Austri'a si Franci'a ar' fi amanatu intentiunea de a numi insarcinati de afaceri in Bucuresci in locu'a consuleloru din causa pusetiunei regimului romanescu, nu e adeverata, ci Pórt'a a carei representante'a incepuse se pronunciese ca se invoiesce, a redicatu dupa acea remonstratiuni, care se sperédza inscurtu a fi delaturate, cu atatu mai multu, ca si Itali'a si a aratatu vointi'a de a numí unu insarcinatu cu afaceri in Bucuresci.

ROMANI'A.

Adunarea deputatiloru.

Siedinti'a de **1-a** Febr.

(Capetu din Nr. tr.)

Ministru: D. Carpu, care s'a declaratu singuru terenu, a venitu totusi a-si insusi acelu rolu greu, la care ómeni de alta versta sbia au dreptulu a pretinde. Finduca dlui a pusu cestiunea astfeliu, fiinduca a provocatu a esplicare, fia-ne permisu a i aduce aminte, ca noi combatesmu pe Rusi'a in timpurile cele mai grele, ca o combatesmu cu taria, cu curagiulu unoru ómeni ce au o convictione profunda, si care erá conforma cu aspiratiunile tierei intregi.

O combatesmu atunci, candu Europ'a insasi nu prea vorbia cu mare curagiu. Si voiu aduce aminte, ca noi ne-am dusu si am cochetatu, precum a dlui d. Carpu, cu Franci'a atunci, candu acea cochetare punea in periculu starea si viéti'a nóstra. Cum crede dar' d. Carpu, ca ne am incercá noi adi a deveni inimicii acelor'a cari ne-au sperutu in timpuri grele, pentru a dobandi drepturile nóstre, si ca ne vomu face unisce instrumente órbe, — pentru ce? — pentru desfintiarea acelei opere mari, la care amu loptatu tóta viéti'a nóstra?

Inse dloru, pentruca am loptatu contra Rusiei si a Turciei spre a ne dobendi drepturile nóstre, atunci candu ele ni le contestau, ni le atacau, este óre unu cuventu, ca trebue se le combatemu si atunci candu nu ne facu nimicu?

Amu combatutu pe Rusi'a, candu ne amenintiá, precum vomu combate-o totudéun'a, cá si pana acum, candu ne va dá probe, ca voiesce se ne sfarime. Dar' a o provocá acum, candu nu ne da nici o dovada de inimicitia, ar' fi in adeveru o insulta orbire.

Dloru, noi nu avemu se ne ducemu se catamu cari suntu inspiratiunile, intentiunile fiacarei puteri in resolverea cestiunei Orientului; noi trebue se cautamu numai a ne pune in asia pusetiune, incatu ori ce solutione va fua cestiunea Orientului, se se fie socotéla de noi; trebue se ne interimu, se ne organisamu, pentru cá, atunci candu se va desfegá acea cestiune, se putemu avé unu rolu; se scie Europ'a ca este ací unu poporu tare, armatu, organisatu, si care are vointia de a'si aperá esistinti'a sa.

Credu inse, dloru, ca nu e prudentu, nu numai din partea guvernului, dar' nici chiaru din partea unui deputatu, cá se via, fara causa bine intemeiata, si cá representantele alu unei partite, se se suie la tribuna si se pue in suspitione un'a din puterile cari au garantatu autonomi'a nóstra.

Nu este nici demnu, nici convenabilu acést'a astadi, ca-ci inca odata, nu suntemu in positiune de a provocá pe nimene. Candu inse vomu fi provocati, déca ar' vedé dlu Carpu ca am facutu concesiuni, ca am datu man'a cu cutare séu cutare putere, atunci póte se céra dela camera se ne acuse si chiaru se ne condamne. Ve aduceti aminte dloru, ca asta véra dintr'o simpla mecura politienésca, de ordine publica, care se aplica in tóte ierile din lume contra vagabundiloru, s'au gasitu din nenorocire romani de rea voiutia, cari au redicat'o la inaltimea unei cestiuni politice, s'au revoltatu astfeliu contra Romaniei intréga Europ'a. Acum fiinduca acea vina incepe a se secá, vinu si redica cestiunea bulgaro serba. Si am scrisori, dloru, cari 'mi facu connoscutu, ca nu suntu agentii straini cari esploatéza aceste intrige ci chiaru dintre compatriotii nostri. . . .

D. Dimonisie. Protestamu, dle ministru, aceia nu suntu compatriotii nostri, nu suntu romani.

Voci: Protestamu; suntu tradatorii.

D. I. Brateanu. Ve intrebu domniloru, vediut'ati dvóstra, audit'ati dvóstra, simtitati cea mai mica miscare in Romani'a, audiet'ati de bande cari se formeza cá se tréca Dunarea, se revolte Orientele? . . .

Voci. Nu, nu.

D. I. Brateanu. Audit'ati dvóstra ceva despre 70 séu 80 mii de pusci cu munitiunile loru ce aru fi trecutu, dela hotarulu Rusiei la marginea Dunarei? Este cu putiotia cá ele se fia trecutu fara cá cineva se simtia acést'a? — Sciti, dloru, ca o trecutu alta data arme prin tiér'a nóstra, sciti este precautiuni s'au luatu atunci, si cu tóte astea a fostu preste putiotia cá se nu se afle, ca ci sute si mii de carre nu potu se tréca fara a se simti.

Acum, dloru, se afirma ca guvernulu romanu ar' fi datu libera trecere unoru arme rusesci in Serbi'a. Puteamu se o facemu, ca-ci noi n'amu acusatu atuncia guvernulu principelui Cuza, ca a lasatu se tréca arme in Serbi'a; la amu acusatu numai cu atunci, candu a datu inlesniri cá se se armeze fratii nostri, trebuea totudeodata se ne armamu si noi in acceasi proportione; nu trebue, amu dieu noi, cá celelalte natiuni vecine se fia mai armate decatu noi, ca-ci atunci intentiunea celoru ce le-a inlesnitu armele nu e favorabile nóua. Prin armare si astadi, ori ce putere ar' cere cá se tréca arme pe la noi, noi in dreptulu autonomiei nóstre, amu puté otari ce avemu de facutu, amu vedé déca ne vine la socotéla se le damu acésta voie, séu nu. Dar', dloru, nu ne amu aflatu in positiune de a luá o asemene otarire, ca-ci nici o singura pusca n'a trecutu prin Romani'a. Scirea respandita in acésta a fostu érasi o simpla inventiune.

Ei, domniloru, candu luptati contra unui guvernu séu unui partidu, cantati celu pucinu cá lovitarile dv., se lovésca numai pe acei pe cari voiti a'i lovi, si se nu ve isbésca pe dv., inse-vo, se mai isbésca Romani'a intréga. (Aplause).

Dar' cine óre a respanditu in Europ'a, cine a bagatu in capulu toturoru puteriloru, ca suntu bande in Romani'a? Si candu acést'a s'a facutu nu voiu a sci de cine. dvóstra in locu se ve redicati toti si se protestati, ca-ci trebuea se prevedeti, ca o asemenea acusatiune ate intentiuni ce nu potu fi favorabile tierei, ce nu potu fi asecuratóre pentru Romani'a; in locu, dicu, se veniti toti intr'unu glasu si se declaramu, ca nu e nici o incercare de armare straina in Romani'a, ca suntemu toti otariti a nu tolerá cá puterile vecine se fia atacate de unelturi sevirsite la noi, si cari ne aru atrage ur'a loru, — dv., veniti a dá taria acelora scomote reu voitórie pentru tiér'a nóstra! Ve intrebu déca e romanésca asta procedere?

Eu, domniloru, am iubire si simpatia pentru tóte popórele nenorocite, dar' mai nainte de tóte am o datoria sacra, si cá romanu si cá guvernu, se me ingrigescu de esistinti'a nóstra nationale. (Aplause.)

Acésta datoria singura imi va insemná conduit'a politica, in ori ce impregiurare.

Onor. d. Carpu a anunciatu cu trei dile inainte, pe candu guvernulu nu'lu avusese inca, respunsulu ce a datu agentele nostru marchisului Monstier. Ei bine, ce efectu are se produca in strainatate, candu nuvel'a despre acele pretinse bande a plecatu de aici, si candu pe urma unu deputatu, unu vechiu diplomatu alu Romaniei, (tsete) se redica spre a i dá órecare valóre, declarandu, ca guvernulu de astadi s'a aliatu cu Rusi'a in contra Franciei! Acést'a ar' insemná óre cum ca noi romanii, si cari romani, dloru? aceia cari 20 de ani am mancatu panea ecsilului in Franci'a si cari ne am hranitu cu sperantl'a morale ce ne dá Franci'a, ca intr'o di Romani'a o se fia libera; ca noi am fi aceia cari ne amu duce se redicamu drapelulu in contra binefacatórei Romanie.

Póte se siba ori ce bauneli d. Carpu, dar' celu pucinu n'aru trebui se ne créda lipsiti de ori ce sentimentu de romanismu, de ori ce sentimentu de omu, n'aru mai trebui se ne créda, ca suntemu cei mai din urma ómeni. Ei, dle Carpu! eu candu asiu crede, ca unu romanu e astfelu, candu asiu avé o opiniune statu de miserabila de densulu, si candu acelu omu ar' fi

guvernulu meu, n'asiu mai stá unu minutu pe scele banci, in faci'a lui.

Inca odata o declaru, dloru, avemu datorie si simtieminte profunde de recunoscintia catra binefacatóre, dar' acelu simtieminta nu trebue se ne faca a redicá contra altor'a unu drapelu cu care amu pune in pericolu cea-i-tenti'a statutului romanu. Datori'a nóstra este recunoscinti'a catra aceia cari au luptatu pentru noi, inse condescedentia pentru tóte puterile, cari suntu garanti ale esistentiei nóstre politice. De acea nu vomu redicá nici unu drapelu, nu vomu face celu mai micu actu, care aru puté se se pere pe ori cine; — candu inse cineva oricine aru fi, chiaru tata meu, ar' veni se lovésca in esistinti'a mea nationala, voi intórce ochii, dar' voi sparâ chiaru contra lui, tiér'a mea (aplause prelungite).

D. Carpu dupa une personalitati resuma asia: Acum intrebarea mea se resuma la urmatórele cuvinte: Avemu indice, ca guvernulu actuale tindiendo a se dislipi de politic'a occidentala, tinde a se apropriá de politica orientale, si acestu cuventu e sacramentale primitu cá se caracteriseze politic'a rusésca in opositiune cu politic'a puteriloru occidentale; nu e unu terminu geograficu, cum a voitu cu multu spiritu se releveze d. ministru. Am voitu cá ministeriulu se faca o simpla declaratiune, ca nu se va dislipi nici odata de politic'a urmata pana astadi, ce atunci candu d. ministru de interne va face ceva in tiér'a acést'a, o va face singuru si numai cu tiér'a nóstra, si ca nu va cautá alianti'a nici in drépt'a nici in stang'a fiindu primejdiósa, si chiaru atunci candu va fi se declare neatiernarea tierei, o va declará singuru. Acest'a e responsulu care l'amu asteptatu, responsu care inse nu mi s'a datu.

A mai disu d. ministru ceva despre armarea tierei; armarea tierei, pentru ce? Crede dlui, ca armandose chiaru tiér'a intrega, spre ecsemplu 150.000 ómeni, s'ar puté impotrivi vecíniloru nostrii déca acesti'a ar' voi se ne cótropésca tiér'a? Déca nu crede acést'a pentru ce atunci se se impue tierei sarcine zadarnice, sarcine cari nu potu fi productive? Apoi d. ministru a anuncatu si o acusare, séu mai bine disu o insinuatiune la adres'a mea; a disu: intielegu cá strainii se vorbésca de afacerile nóstre, dar' nu intielegu cum unu romanu vine, si nu vorbesce scí de trebile nóstre. Totu acést'a dice si ministeriulu francesu lui Favre, candu acest'a spunea ministeriului, ca cestiunea Mexicului nu póte se siba decatu o rea solutiune, o solutiune in detrimentulu Franciei, si guvernulu ii respundea atunci ca se compromitia interesele Franciei, déca cineva redicá glasulu contra politicei guvernului. Nu e asia, dloru. Candu voiu vedé, candu voiu crede ca se face reu, voiu avé curagiulu totudéun'a a dice, ca se face reu; voiu anunciá primejdi'a fara se cautu déca cuvintele mele voru gasi aprobatiune séu nu, fara se me intrebu, déca de tradatoru in ochii dlui ministru: consciinti'a e singur'a mea norma si pucinu imi pasa de aplausele séu de desaprobarile tribunelóru.

De acea mai repetu, d. ministru s'i fi pututu se se dispense de trei parti din cele ce a disu, de óre ce n'avea intru nimica a face cu cesa ce am spusu eu. Cesa ce am doritu se scia, am precisatu-o si la scést'a asteptu responsu.

D. ministru de int. Permiteti'mi dloru, — de si sunteti obositi, — fiinduca dnu Carpu dice, ca n'am responsu la intrebarea sea, — permiteti'mi a precisá inca odata cesa ce am avutu onóre se ve spunu. Dnu Carpu ne intrébа: V'ati dislipitu séu nu de politic'a occidentale? v'ati lipitu de politic'a rusésca? Eu dloru, nu am nimica de disu despre dn. Carpu, dar' am vediutu ca sunto ómeni in Romani'a, cari credu ca danduse de partisani ai Francisi, cu acést'a ar' puté se dè o taria partitului loru. Le spuiu inse acelor'a, spuiu dlui Carpu, ca nici chiaru Franci'a nu cere cá se fimu lipiti de politic'a occidentale, totu acesa ce ne cere Franci'a este cá romanii se formeze o natiune, o natiune inse nu de ómeni nemerníci dupa cum a disu d. Carpu, ci de ómeni inarmati. V'amu declaratu si declaramu, cs suntemu recunoscatori in eternitate Franciei, pentru cesa ce a facutu pentru noi, totudeodata inse trebue se avemu condescendintia pentru tóte puterile garanti si chiaru gratiositate pentru toti vecinii nostrii. Nu suntemu inse lipiti si nu voimu se ne lipimu nici de politic'a occidentelui, nici de politic'a Orientelui, nici de acesa a nici unei parti din lume; suntemu numai alipiti de politic'a nóstra nationala. Póte cineva se fia mai desluitu decatu asia?

Fiti incredintiati dloru, ca, fara a fi nici de politic'a francesa, nici de cea engleza, pe catu timpu inse vomu urma o politica romanésca, ne vomu intari si organisá in intru, ne vomu armá, acele puteri ne voru tractá cá pe unu poporu viu si amici'a si alianti'a loru nu va lipsi.

Se da citire urmatórei propuneri:

„Adunarea respingendu acusarile neintemeiate ce se facu guvernementului Romaniei si alu cároru resunetu s'a facutu interpelatórele, multiamesce guvernului de politic'a sa romanésca si trece la ordinea dilei.“

D. presiedinte da citire art. 90 din Regulamentu, care dice, ca orice motiune s'ar presentá in urm'a unei interpelari se tramite la sectiuni.

D. Voinovu si d. Const. Gradistianu vorbescu la Regulamentu.

D. min. de interne. Domniloru, dupa cum sti vediutu, suptu form'a unei interpelatiuni s'a facutu o acusare guvernului, ca conspira cu politica rusésca cá se provóce cestiunea Orientului. Domniloru, intielegeti bine, ca guvernulu standu suptu acésta acusatiune, chiaru onorata camera e responsabile. Asia dar', s'au on. camera declara ca cuvintele dlui Carpu nu suntu adeverate, séu la din contra trebue se dati unu votu de neincredere unui ministeriu care, dupa cum e acusatu, merge se compromitia viitoriulu tierei. (Aprobari).

Voci: La votu, la votu.

D. M. Cogalniceanu. Domniloru, suntu norocitu, ca in anulu acest'a incepe a se aplicá mai bine regulamentulu decatu anulu trecutu. In anulu trecutu am facutu o mica interpelare in privinti'a unei felicitari adresate de onor. d. Ioane Ghica catra ministrulu Ungariei si n'am facutu alta nimica decatu am disu, ca adunarea Romaniei protestandu de sentimentele sale in favorea romanismului, trece la ordinea dilei. Acea propunere s'a tramisu la sectiuni si a remasu inmormentata si pana in diu'a de astadi acolo. Asia dar' se nu comitema si anulu acest'a asemenea greséla. Candu se redica la tribune asemenea cestiune trebue cá adunarea se se afirme. (Aprobari.) Eu dloru, ori cari ai fi opiniunile mele in privinti'a cutarui séu cutarui actu din intru alu guvernului actualu, suntu multiamitu de esplicatiunile date de dn. ministru si voiu primi propunerea care dice, ca adunarea e multiamita de esplicatiunile date si trece la ordinea dilei. (Aplause prelungite.)

Se pune la votu inchiderea discusiunei si se primesce.

Se pune la votu propunerea de ordinea dilei motivata si se adopta cu mare maioritate (aplause numeróse, indelungu repetite). —

Cronica esterna.

Dintre tóte scirile din afara relevamu turburarea relatiuniloru intre diurnalistic'a prusiana si austriaca din causa ostasiloru legionari si a supusiloru anoverani, cari dela resbelulu 1866 remasesera prin Austri'a si candu ardea causa Luxemburgului se mai aduseera spre a se alaturá la Franci'a cu sperantia de a se recapatá Anover'a, cari apoi priminau pasporte din partea Austriei in contra stipulatiuniloru aflatóre s'ar fi dusu in Elveti'a si acum la Franci'a, unde s'ar fi internatu. Vorb'a cea brusca a diurnaleloru prusiene se esplica, ca ar' fortiá ocasiunea de a incepe dusmanitie in contra Austriei. —

In Franci'a camer'a deputatiloru se arata mai neliberale decatu regimulu, fiinduca restringe libertatea proiectului legei de presa. —

In Turci'a Pórt'a vré a fortificá in Bosni'a 4 forturi nóue cá sperare in contra Serbiei, pre candu diurnalele respandescu, ca vré se se dè bancrótu. Er' Serbi'a a protestatu, ca Pórt'a n'are nici unu titulu de dreptu nici causa de a tramite comisari militari se cerceteze despre pornirile din Serbi'a; si principele Michaile nu va primí nici odata unu astfelu de tramisu alu suveranului seu. —

Novissimu. Brasiovu 22 Febr. Eri

in siedinti'a comunitatii orasiene se ceti unu telegramu alu deput. brasioveni dela universitate de cuprinsu, ca d. dep. alu Mercurei Dr. Eugeniu de Trauschenfels a facutu propunere in sied. universitatei, cá in caus'a pensionarii comesului C. Schmidt si a ostrosarii d. cons. de sectiune Moritz Conrad de comes provisoriu alu natiunei se se astérna o representatiune la Mai. Sa si se se depuna protestu in contra acestei denumiri anticonstitutionale. Acésta propunere se va luá la ordinea dilei in 22 Febr. si dep. se rógа de instructiune mai de aprópe. Totuodata desvaluiescu primirea propunerii, amenintiandu, ca primindu instructione pentru primirea acestei propuneri ei si voru depune mandatulu.

In urm'a acestui telegramu se adunà magistratulu si decise a invitá indata comunitatea la siedintia, care la 3 óre se si adunà in numeru de 57. Se ceti telegramulu. Tacere profunde. Se scóla Dr. Ios. Fabritius si intr'o cuventare cu mediu si chiaritate aprigini propunerea d. E. de Trauschenfels si se dechiará pentru ea. DD. Fr. Maager, Fr. de Trauschenfels, G. Baritiu si alti membri se alaturá la parerea oratorelui. DD. Moritz Brennerberg si Fr. Soutschek stetera longa parerea deputatiloru. Dupa mai multe discusiuni cu 45 in contra la 12 votu i se primí propunerea dlu Dr. E Trauschenfels. Minoritatea a depusu protestu. O deputatiune duse resultatulu la magistratu si dela magistratu d. sen. Toma Langer aduse deciderea, ca magistratulu s'a alaturatu la opiniunea maioritatii. Se alese o comisiune de 3 spre a motivá acésta decidere si a o luá la protocolu. Va se dica Brasiovulu inca protestéza in contra mesureloru novissime ale ministeriului. —

Doctorulu de dinti C. Zinz

vindeca orce durere de dinti pe lunga garantia fara se scóta dintele si fara alu plumbui, iute si fara durere, dupa o metoda probata prin prasce de 15 ani.

Locuesce: in strat'a seculoru Nr. 488, seu strat'a póua a spitalulu Nr. 475 in catulu primu. 2—3

Aratare

de

pretiuri fórte scadiute de marfe,

la

„Jungfrau von Orleans.“

Mi iau vóie a face multu pretiuitoriu dame si domniloru cavaleri cunoscute pretiurile cele de mirare scadiute din depusulu meu de marfa de moda, panuraria si lipscania, care custa:

Din materii de vér'a, de primavér'a, de tómn'a si de érn'a. Panura peruviana, doschingu, matasaria, lustrinu, ripsu, casimiru si polu de chivru, jaconatu, percalinu, tiesaturi de bumbacu si Rumburg de $^4/_4$, $^3/_4$, $^2/_4$ pentru lepedee (corsiafe), pandia de inu, in patru lite, schale lungi, marame in barege, paletóne, manto, beduine de matasa, califea si lana, precum si halate, haina de casa gata pentru barbati. Din causa ca, articulele suntu de multe specie, pretiurile nu se potu face aici cunoscute de acea me rogu se ve convingeti in persóna. —

3—3 **J. Halmen.**

Cursurile la burra in 21. Febr. 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 59 cr. v.
Augsburg	—	—	115 „ — „
London	—	—	116 „ 90 „
Imprumutulu nationalu	—	—	58 „ 60 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %			59 „ 25 „
Actiile bancului	—	—	711 „ — „
„ creditului	—	—	193 „ 10 „

Obligatiilo transilvane ale desarcinarii pamentului in 15. Febr. 1867:

Bani 66·— — Marfa 66 50.

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiu HENRICU.